

Տ. ՄԵՍՐՈՊ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՊԱՐՍԱՄՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ
ԽՈՍՎԱԾ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ
Ս. ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԵՒ Ս. ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՏՈՒՌ-ՄԿՐՏԱՐԱՆՈՒՄ
«ՍՐԲՈՑ ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ ԵՒ ԱՌԱՋԻՆ ԼՈՒՍԱԻՈՐՉԱՅՆ
ՄԵՐՈՑ ԹԱԴԵՈՍԻ ԵՒ ԲԱՐԴՈՒՂԻՄԵՈՍԻ» ՏՈՆԻ ԱՌԻԹՈՎ

(30 նոյեմբերի, 2019 թ.)

«Շրանելի սո՛ւրբ առաքեալ՝
 հրաւիրեալ ի սկզբանէ եւ ընտրեալ յորովայնէ,
 սպասաւորք եւ բարեկամք եւ վկայք Աստուածորդոյն,
 բարեխօսեցէ՛ք առ Տէր վասն անձանց մերոց»:
 Շարակնոց

Սիրելի՛ քույրեր եւ եղբայրներ,

Այսօր Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին նշում է իր առաջին լուսավորիչների, Հայոց Եկեղեցու հիմնադիր առաքյալների՝ Սուրբ Թադեոսի եւ Սուրբ Բարդուղիմեոսի տոնը:

Սուրբ Թադեոս եւ Բարդուղիմեոս առաքյալների վկայությունը սոսկ պատմական նշանակութիւն չունի մեզ համար, որը փաստում է Հայոց Եկեղեցու առաքելական ծագումը:

Այո՛, մեր Եկեղեցին առաքելական է, քանզի հիմնադրվել է առաքյալների կողմից եւ դավանում է առաքյալների ուղղափառ վարդապետութիւնը: Սակայն մեր Եկեղեցին առաքելական է նաեւ իր էութեամբ եւ այդ առաքելականութիւնը դրսեւորվում է երեք հիմնական հատկանիշների միջոցով: Այսօրվա տոնի օրհնութեան շարականը մատնացույց է անում առաքելական լինելու այդ երեք հատկանիշները: Դիմելով առաքյալներին շարականագիր հեղինակն ասում է. «Սպասաւորք եւ բարեկամք եւ վկայք Աստուածորդոյն, բարեխօսեցէ՛ք առ Տէր վասն անձանց մերոց»:

Ա. Սպասաւոր Բանին Աստուծոյ. Առաքելական քրիստոնյա լինել առաջին հերթին նշանակում է լինել սպասավոր Աստծու կենդանի Խոսքի: Ինչպե՞ս Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչն է ասում իր Հաճախապատում ճառերի մեջ. «Լինել սպասաւոր Բանին կենաց եւ Արարչին կամաց ճշմարիտ փառգոյթեամբ. զանմոլար գիտութիւն սփռել ի լսելիս մարդկան, զարթոյցանել ի գործ բարեաց»:

Առաքյալ բառն ինքնին նշանակում է առաքված, Ավետարանը քառողելու ուղարկված: Ոմանք կարծում են, որ Աստծու Խոսքի տարածումը միայն հոգեւորականների գործն է, սակայն մեր Տիրոջ առակները երկրի աղը լինելու (Մատթ. Ե. 13) եւ աշտանակի վրա դրված ճրագի (Մատթ. Ե. 15) մասին վերաբերում են բոլորիս: Յուրաքանչյուր մկրտված՝ քրիստոնյա, Սուրբ Հոգուց կոչված է վկայություն բերելու, սփռելու Ավետարանի Բարի Լուրը իր սիրելիներին եւ ընտանիքին, հարեւաններին եւ գործընկերներին, խոսքով եւ գործով:

Բ. Բարեկամք. Սակայն Աստծու մասին խոսելուց առաջ պետք է նախ ճանաչել Նրան, խոսել Աստծու հետ եւ ունկնդիր լինել Նրա Աստվածային ձայնին:

Ինչպես Սուրբ Եզնիկ Կողբացին է գրում իր «Եղծ Աղանդոց» մատյանում. «Այլ ըստ Աստուծոյ արժանեաց զոչ ոք արժանատւ իցէ պատմիչ լինել, բայց եթէ Աստուծոյ բարեկամք՝ որք վասն Նորա սիրոյն եւ զկեանս աշխարհիս արհամարհեցին, եւ մահու չափ կենդանի յուսոյն՝ որ առ Աստուած»:

Հիրավի, մենք ստեղծվել ենք Աստծու հետ մտերմության համար: Աստված չի ցանկանում, որ մենք պարզապես իմանանք Իր մասին, այլ ճանաչենք Իրեն եւ կատարենք Իր կամքը:

Խաչելությունից ընդամենը ժամեր առաջ, մեր Տերը վերնատան մեջ, շրջապատված Իր աշակերտներով, դիմում է նրանց վերջին անգամ ասելով. «Դուք Իմ բարեկամներն էք, եթէ անեք այն, ինչ ես ձեզ պատուիրում եմ: Այլեւս ձեզ ծառաներ չեմ կոչում, որովհետեւ ծառան չգիտէ, թէ տէրն ինչ է անում. այլ ձեզ բարեկամներ կոչեցի, որովհետեւ այն բոլորը, ինչ Իմ Հօրից լսեցի, յայտնեցի ձեզ» (Յովհ. ԺԵ. 15):

Աստծու հետ մտերմության ճանապարհը Նրա պատվիրանների գործադրումն է, հարատեւ աղոթքը եւ Աստծու կենդանի Խոսքի խոկումը, երբ մարդ, ինչպես առաքյալները, ապրում եւ գործում է մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի հետ եւ Աստծու ներկայության մեջ:

Գ. Վկաներ. Եւ վերջապես, առաքելական լինել, նշանակում է լինել վկա: Վկա բառը հունարեն մարտուրոս բառի թարգմանությունն է, որ նշանակում է նաեւ նահատակ, խոստովանող:

Մատթեոսի Ավետարանի մեջ մեր Տերն զգուշացնում է մեզ ասելով. «Ով որ Ինձ կխոստովանի մարդկանց առաջ, ես էլ կխոստովանեմ նրան Իմ Հօր առաջ, որ երկնքում է: Եւ ով ինձ կուրանայ մարդկանց առաջ, ես էլ նրան կուրանամ Իմ Հօր առաջ, որ երկնքում է» (Մատթ. Ժ. 32–33):

Վկա են անվանվում բոլոր նրանք, ովքեր վկայում են իրենց հավատքը, խոստովանում եւ դավանում Հիսուս Քրիստոսին Աստծու Որդի եւ Տեր իրենց կյանքի գնով, իրենց մահվան գնով:

Մեր Եկեղեցին դարեր շարունակ այս երեք հատկանիշներն է դարձրել իր առաքելության առանցքը եւ դրա համար իրավամբ կոչվում է Առաքելական:

Մեր հայրերն Աստծու կենդանի խոսքի անխոնջ սպասավորներն էին: Թերթատեք մեր հարուստ մատենագրական ժառանգությունը, եւ կտեսնեք, թե ինչպես են մեր Եկեղեցու Սուրբ Հայրերը ջանադրաբար սպասավորել եւ մատուցել Աստծու կենարար խոսքը մեր ժողովրդին:

Ընթերցե՛ք Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոցի ապաշխարության շարականները, Սուրբ Գրիգոր Նարեկացու աղոթագիրքը, Սուրբ Ներսես Շնորհալու եւ Հովհաննես Գառնեցու աղոթքները եւ կհասկանաք, թե ինչպիսի ջերմ աղոթական մտերմություն են ունեցել մեր Սուրբ Հայրերը Աստծու հետ, իրենց սրտի խորքերից բխած խոսքը ուղղելով Ամենասուրբ Երրորդությանը:

Եւ այս ամենը նրանք արել են իրենց կյանքի գնով եւ իրենց մահվան գնով, խոստովանելով եւ դավանելով մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսին, ի հեճուկս պարսկական հալածանքների, արաբական նվաճումների, սելջուկ-թուրքական արշավանքների, մոնղոլ-թաթարական ասպատակությունների եւ օսմանյան թուրքերի կոտորածների եւ ցեղասպանության:

Սիրելիներ, այսօրվա խորհրդին համապատասխան Ամենայն Հայոց Հայրապետը եկեղեցական հանդիսավոր թափորով Մայր Տաճար բերեց աստվածամուխ Սուրբ Գեղարդը, որի վրա դրոշմված են մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի փրկարար արյան հետքերը:

Տիրոջը խոցած Գեղարդը իր ձեռքերով շոշափած մեր ազգը դիմակալել եւ հաղթահարել է պատմության դաժան փորձությունները եւ շարունակ խոստովանել իր առաքելական հավատքը այն խոսքի համաձայն, թե՛ «Առդ. ո՛վ պիտի բաժանի մեզ Քրիստոսի սիրուց. տառապա՞նք, թե՞ անձկութիւնը, թե՞ հալածանքը, թե՞ սովը, թե՞ մեղկութիւնը, թե՞ վտանգները, թե՞ սուրը... Բայց այս բոլորից է՛լ աւելի յաղթական եմք դուրս գալիս նրա միջոցով. ով սիրեց մեզ» (Հռոմ. Ը. 35–37):

Սիրելի՛ քույրեր եւ եղբայրներ, Աստված սիրեց մեզ եւ մեր ազգին՝ օծելով որպես առաքելական քրիստոնյաներ: Եւ այսօր մենք ենք կոչված ապրելու մեր Եկեղեցու առաքելականությունը: Մեզանից

յուրաքանչյուրը կոչված է լինելու սպասավորն Աստծու խոսքի, Նրա հետ աղոթական մտերմության եւ Նրա Սուրբ Անվան վկայության եւ խոստովանության:

Եկե՛ք, ուրեմն, միասին աղոթենք եւ հայցենք Սուրբ Թաղեոսի եւ Սուրբ Բարդուղիմեոսի բարեխոսությունը, որ նրանցից ստացած մեր սուրբ հավատքը եւ առաքելական կոչումը շարունակի արդյունավորվել մեր ժողովրդի մեջ՝ ի փառս Ամենասուրբ Երրորդության եւ ի պայծառության Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու:

Շնորհք, սէր եւ խաղաղութիւն եղիցին ընդ ձեզ եւ ընդ ամենեսեանս. ամէն:

